

Premisser for gebyrregulativ 2027 for vann, avløp, tømning av slamavskillere og maksimale egenandeler ved pålegg om tilknytning

Sammendrag

Gebyrregulativet dekker følgende tre selvkostområder:

- Vann (produksjon av vann, distribusjon av vann)
- Avløp (avløpsrensing, avløpsnett /innsamling av avløpsvann)
- Slamavskillere (tømning av slamavskillere, septiktanker m.m.)

Vann- og avløpsområdet drives i Bergen til 100 % selvkost, dvs. at Bergen kommunes merkostnad ved å tilby disse tjenestene, fullt ut skal dekkes av gebyrinntekter. Gebyrene vil kunne utvikle seg ulikt for selvkostområdene fra år til år avhengig av forskjeller i historisk og planlagt aktivitet, rente-, avdrags- og fondstransaksjoner.

Hovedplaner for [vannforsyning](#) og for [avløp og vannmiljø](#) for perioden 2024-2033 ble vedtatt av bystyret 29.01.2025 i [sak 20/25](#). Vann- og avløpsgebyrene foreslås justert over flere år i samsvar med hovedplanene for 2024-2033 og [selvkostforskriften](#) som gjelder fra 2020.

Fra 2026 til 2027 foreslås en økning i satsene for årsgebyrene for vann og avløp samlet på 3,5 %, som er i samsvar med forventet lønnsvekst.

Årsgebyr for en gjennomsnittlig abonnent (bolig på 120 m² med stipulert forbruk) vil i 2027 være kr 7 646 inkl. mva. samlet for vann og avløp, som er en økning på kr 257 fra 2026. Økningen skyldes at det i budsjett 2027 er innarbeidet forventet lønns- og prisvekst og økt rentesats.

I økonomiplanperioden 2027-2030 er det foreslått videreført og igangsatt bygging av flere større prosjekter. Følgende større prosjekter vil ha bygging som pågår over flere år i perioden:

- Bygging av nytt Espeland vannbehandlingsanlegg fullføres.
- Det videreføres bygging av nytt Garnes avløpsrenseanlegg, som erstatter dagens anlegg og anlegget i Ytre Arna.
- For budsjettpost Åsane nord foreslås bygging av første trinn (Kvernevikstemma med flere) av ledningsnett for overføring av avløp til Kvernevik renseanlegg.
- På strekning Salhus – Kistebakkane – Naustvegen foreslås bygging av ledningsnett for overføring av avløp til Kvernevik renseanlegg.
- Avløpsrenseanleggene Helleneset og Eikeviken nedlegges og det etableres overføringsledninger til Ytre Sandviken renseanlegg.
- I vest nedlegges flere mindre renseanlegg og det etableres overføringsledninger til et nytt planlagt anlegg i Droningsvik som skal oppgraderes til sekundærrensing.
- I området Løvstaklien – Bøhmergaten videreføres fornying av vann- og avløpsledninger (va-ledninger) og separering av overvann fra fellesledninger for avløp og overvann. Separeringen reduserer overløpsutslipp til Puddefjorden, gir bedre badevannskvalitet og gir lavere kostnader og bedre rensing av avløpsvannet i Holen renseanlegg.
- I forbindelse med bygging av ny gang- og sykkelvei fra Lagunen til Skjoldskiftet videreføres omlegging (flytting) va-ledninger i henhold til flytteplikten etter veiloven.

I tillegg er det nødvendig å sikre et fortsatt høyt nivå på fornyelse av ledningsnett for å sikre funksjonsdyktighet og standard i samsvar med de vedtatte hovedplanene.

Prognose gjeld (i løpende priser) vil på grunn av investeringer i perioden 2026 til 2030, samt lengre avskrivningstider, innen vann øke fra kr 2,4 milliarder til kr 3,4 milliarder og innen avløp øke fra kr 2,8 milliarder til kr 3,6 milliarder.

1. Innledning

En rekke større investeringsprosjekter, (over kr 100 mill.), er videreført i forslag til økonomiplan 2027-2030:

- Bygging av nytt Espeland vannbehandlingsanlegg fullføres med budsjett på kr 914 mill.
- Oppgraderingen av Garnes avløpsrenseanlegg med budsjett kr 630 mill.
- For budsjettpost Åsane nord foreslås bygging av første trinn (Kvernevikstemma med flere) av ledningsnett for overføring av avløp til Kvernevik renseanlegg med budsjett på kr 388 mill.
- På strekningen Salhus – Kistebakkane – Naustvegen foreslås bygging av ledningsnett for overføring av avløp til Kvernevik renseanlegg med budsjett på kr 202 mill.
- I området Løvestakklien – Bøhmergaten videreføres fornying av vann- og avløpsledninger og overvann separeres fra fellesledninger for avløp og overvann. Budsjettet er på kr 185 mill.
- I forbindelse med bygging av ny gang- og sykkelvei fra Lagunen til Skjoldskiftet pågår omlegging (flytting) av vann- og avløpsledninger med budsjett på kr 152 mill.

Disse store prosjektene utgjør til sammen ca. kr 2,5 milliarder (faste 2027-priser) på investeringsbudsjettet. Investeringene blir i sin helhet lånefinansiert og avskrives over 30 år (vannbehandlingsanlegg og renseanlegg) eller 65 år (ledningsnett) i driftsbudsjettet.

Mål for fornying av ledningsnett er for vann 0,7 % og for avløp 1,0 %, målt som årlig gjennomsnitt av lengde for de siste tre år. I forslag for budsjett 2027 er det innarbeidet forventet lønns- og prisvekst og økt rentesats. Prognosen for kalkulatoriske rentesats i 2027 er 5,3 %, som er en økning på 0,7%-poeng i forhold til vedtatt budsjett 2026.

Endring i maksimale avskrivningstider for vann- og avløpsanlegg

Lengre avskrivningsperioder med virkning fra 2026 har betydelige konsekvenser for utviklingen i gebyrer på kort og lang sikt. Investeringene foretas ikke over noen få år, men forventes å være årlige på lang sikt for å sikre en bærekraftig fornying av anlegg for vannbehandling, avløpsrensing og ledningsnett. På kort sikt vil gebyrene gå ned. På lang sikt vil renter av gjeld øke mer enn reduksjonen i årlige avskrivninger fordi gjelden øker år for år. Dermed vil årlige endringer i rentesats over lang tid få en stadig større betydning for årlig justering av gebyrsatser. Den kalkulatoriske rentesatsen for selvkost er utenfor kommunal kontroll, slik at kommunens handlingsrom i budsjettet med et valgt gebyrnivå vil bli redusert gradvis over tid.

En videreføring på nivå med lønns- og prisvekst og rentesatser som i økonomiplan 2027-2030, rentekostnadene for historiske og kommende investeringer i økonomiplan på lang sikt, vil utgjøre en stadig større andel av de totale kostnadene innen selvkost. Disse forholdene gjør at kommunens handlingsrom i budsjettet med et valgt gebyrnivå vil bli redusert gradvis over lang tid. Handlingsrommet ville ha økt på kort sikt på grunn av lengre avskrivningsperioder, hvis ikke budsjettet rentesats hadde økt.

Avskrivningsperiodene for ulike elementer av va-anleggene er satt ut fra konkrete vurderinger av faktisk levetid for anleggene. Avskrivningene er lineære.

Følgende avskrivningsperioder er de vesentlige fra 2026:

- Ledningsnett for vann og avløp er økt fra 40 til 65 år, mens den maksimale er 80 år.
- Renseanlegg for vann og avløp er økt fra 20 år til 30 år, mens den maksimale er 40 år. (20 år er beholdt for biogassanlegg)
- Høydebassenger, pumpestasjoner og maskintekniske utrustninger i kraftstasjoner er økt fra 20 til 40 år som er den maksimale avskrivningsperioden.
- Dammer og kraftstasjoner er økt fra 20 til 67 år.

Avskrivningsperiode for dammer og kraftstasjoner og maskinteknisk utrustning i kraftstasjoner er ikke omtalt i selvkostforskriften. Deres avskrivningsperioder er i samsvar med skattelovens krav fordi eventuelt overskudd fra salg til markedet for elektrisk kraft er skattepliktig inntekt for kommuner. Det har hittil ikke påløpt skatt fordi det ikke har vært overskudd grunnet historiske avskrivninger for Svartavatnet dam og ledningsnett for Espeland vannbehandlingsanlegg. De to anleggene er forutsetninger for driften av de to småkraftverkene Osavatnet og Espeland.

Vesentlige premisser for årsgebyr 2027:

- Endring i avskrivningsperioder (som omtalt ovenfor)
- Veksten i entreprisekostnadene var 20,7 % i 4 års-perioden fra 2021 til 2025, eller gjennomsnittlig 4,82 % per år. (Kilde: SSB byggekostnadsindeks for boligblokk totalt, som er den mest relevante for vann- og avløpsarbeid). I samme periode økte rentesatsen fra 1,96 % til 4,48 %, og selvkostfondene ble bygget ned med kr 90 mill.
- Usikkerheten med hensyn til entreprenørens evne til å kunne levere innenfor den tidshorisont som er planlagt er også stor. Det er også usikkerhet knyttet til endring i valutakurser for noen større entrepriser. Det er derfor satt av reserve for usikkerhet i de enkelte prosjekter.
- Det videreføres finansiering av fornying av ledningsnett over driftsbudsjettet. Dette er for å sikre at gjelden holdes innenfor et ansvarlig nivå, og ut fra at ledningsfornyng representerer et kontinuerlig vedlikehold av ledningsnett for at det ikke skal forfalle.
- Arbeid med sikringstiltak for vannforsyningsanleggene for å møte endret trusselsituasjon i tråd med føringer i drikkevannsforskriften og råd fra nasjonal sikkerhetsmyndighet videreføres og intensiveres.
- Rentesatser og energipriser representerer store usikkerheter, som er utenfor kommunens kontroll, og har stor betydning for kostnader innen vann og avløp.
- Selvkostfondene bygges ned til kr 0 i løpet av fem år. Prognosen for hvert av de to selvkostfondene vann og avløp bør være på minst kr 30 mill. ved utgangen av 2027 for å ta høyde for usikkerhet i budsjetteringen.

2. Selvkost

Selvskostforskriften som gjelder fra 1.1.2020 gir helt klare føringer for hvilke kostnader som kan dekkes av gebyrene, og hvordan disse skal beregnes. Gebyrene er dermed en direkte konsekvens av aktivitetsnivået (drift, vedlikehold og fornying av anlegg), samt av renter og avskrivninger fra investeringer. Eventuelt overskudd avsettes til og eventuelt underskudd dekkes inn ved bruk av egne selvkostfond. Fondstransaksjoner er slik at netto utgift selvkost blir kr 0 hvert år for hvert av de tre selvkostområdene vann (produksjon av vann, distribusjon

av vann), avløp (avløpsnett, avløpsrensing) og slamavskillere (tømming av slamavskillere inkl. septiktanker).

Avsetning til bundne selvkostfond ett år skal brukes innen de påfølgende 5 år ifølge selvkostforskriften.

3. Utviklingen av rentesatser, gjeld og hovedkomponenter i driftsbudsjettet

Kalkulatorisk rentesats og gjeld

Fra og med 2026 er det lagt til grunn et nytt prinsipp for kalkulatorisk rentesats; årets gjennomsnittlige 3-måneders NIBOR med et tillegg på 0,7 %-poeng. For de foregående årene er det benyttet 5-årig swap-rente (Kommunalbanken) pluss 0,5 %-poeng. Begge prinsipper har hjemmel i selvkostforskriften før og etter siste endring i forskriften, (som ble vedtatt 12. september 2026).

Utvikling av kalkulatorisk rentesats og gjeld er vist i følgende tabell.

	Regnskap		Prognose					
År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Rentesats	4,35 %	4,48 %	5,30 %	5,30 %	5,00 %	4,80 %	4,70 %	4,70 %
Gjeld, utgående balanse i milliarder kroner, løpende priser og faste priser								
Sum vann, avløp og tømming av slamavskillere								
Løpende priser	4,3	4,7	5,1	5,6	6,1	6,6	7,1	7,4
Faste 2027 priser	4,8	5,0	5,3	5,6	5,9	6,2	6,5	6,6
Herav vann								
Løpende priser	1,7	2,0	2,4	2,6	2,9	3,2	3,4	3,6
Faste 2027 priser	1,9	2,1	2,4	2,6	2,9	3,0	3,1	3,2
Herav avløp								
Løpende priser	2,6	2,6	2,8	2,9	3,1	3,4	3,6	3,8
Faste 2027 priser	2,9	2,8	2,8	2,9	3,0	3,2	3,3	3,4
Herav slamavskillere								
Løpende priser	0,033	0,031	0,029	0,027	0,024	0,022	0,020	0,018
Faste 2027 priser	0,037	0,033	0,030	0,027	0,024	0,021	0,018	0,016

Alle enkeltbeløp inkl. summene er avrundet. For gjelden i faste 2027- priser er Statistiske Sentralbyrås (SSB) byggekostnadsindeks for boligblokk totalt lagt til grunn for 2024 og 2025. Fra 2025 til 2026 er det lagt til grunn en vekst i indeksen på 4 % og videre til senere år en årlig vekst på 3,16 %.

Byggekostnadsindeks for boligblokk totalt er mer relevant enn konsumprisindeksen for å måle pris- og lønnsveksten på va-området. Dette gjelder for både investeringsutgifter og driftsutgifter (eksklusive renter, avskrivninger og lønn til egne ansatte). Denne byggekostnadsindeksen økte i løpet av de fire årene 2021 – 2025 med 20,7% eller gjennomsnittlig 4,82% per år. I samme perioder økte inntektene fra års- og engangsgebyrer i løpende priser med 33 %, mens konsumprisindeksen økte med 18,6 %. Rentesatsen i perioden økte fra 1,96 % til 4,84 % som er en økning på 229 %.

En andel på 71 % av gebyrinntektene og dermed gjelden er henførbar til boliger og dermed byens innbyggere direkte. Det resterende er henførbar til private og offentlige virksomheter. Fordelingen av den økonomiske risikoen ved endring i rentesatser og priser blir den samme.

Hovedkomponenter i driftsbudsjettet

Vann- og avløpsgebyrene, slik de er foreslått for 2027, reflekterer ambisjonsnivået på investeringer til miljøtiltak, tilpasning til klimaendringer, sikkerhet og kvalitet innen vann- og avløpsområdet. Gebyrene er en direkte konsekvens av det planlagte aktivitetsnivået, renter og avskrivninger fra investeringer og fondstransaksjoner. Dette gir dermed følgende hovedkomponenter i driftsregnskapet (selvkostregnskapet):

- Lønn egne ansatte.
- Drift og vedlikehold av ledningsnett og andre anlegg og forvaltning (utøvelse av myndighet).
- Fornyng (rehabilitering) av ledningsnett og andre anlegg.

- Avskrivninger (lineære).
- Rentekostnader.
- Driftsinntekter (som hovedsakelig er gebyrinntekter).
- Fondstransaksjoner (slik at gebyrområdene får netto utgift lik 0).

Utviklingen av hovedkomponentene i driftsbudsjettet i løpende kroner er som vist i følgende tabell som også viser andeler i %. Beløpene er regnskap før 2026, prognose for 2026 og budsjett deretter. (Alle enkeltbeløp inkl. summene er avrundet til hele millioner kroner)

Sum vann, avløp og slam	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lønn egne ansatte	281	295	309	320	331	343	355
Drift, vedlikehold og forvaltning	332	291	341	323	338	354	374
Fornyning (netto)	96	129	193	230	237	245	253
Avskrivninger	232	241	167	151	166	184	204
Rentekostnader	181	199	260	285	292	306	322
Sum driftskostnader	1 122	1 155	1 270	1 308	1 364	1 431	1 509
Driftsinntekter	-1 137	-1 235	-1 239	-1 289	-1 341	-1 404	-1 480
Forndstransaksjoner	14	80	-31	-19	-23	-27	-29
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Vann	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lønn egne ansatte	150	153	159	165	171	177	184
Drift, vedlikehold og forvaltning	144	110	131	122	129	136	143
Fornyning (netto)	58	49	92	120	124	128	132
Avskrivninger	72	76	61	52	60	72	88
Rentekostnader	69	82	116	133	140	147	155
Sum driftskostnader	493	470	559	592	623	659	701
Driftsinntekter	-486	-531	-533	-578	-613	-651	-692
Forndstransaksjoner	-7	61	-26	-14	-10	-8	-10
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Avløp	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lønn egne ansatte	129	141	148	153	158	164	170
Drift, vedlikehold og forvaltning	181	176	202	193	201	210	223
Fornyning (netto)	38	80	100	110	114	117	121
Avskrivninger	158	162	104	96	103	110	114
Rentekostnader	111	116	143	151	152	158	166
Sum driftskostnader	617	675	697	703	728	758	794
Driftsinntekter	-643	-691	-694	-699	-716	-740	-775
Forndstransaksjoner	26	16	-4	-4	-12	-18	-18
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Slam	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lønn egne ansatte	2	1	2	2	2	2	2
Drift, vedlikehold og forvaltning	7	5	8	8	8	8	9
Fornyning (netto)	0	0	1	0	0	0	0
Avskrivninger	2	2	2	2	2	2	2
Rentekostnader	1	1	2	1	1	1	1
Sum driftskostnader	12	10	14	13	13	14	14
Driftsinntekter	-8	-13	-13	-12	-13	-13	-13
Forndstransaksjoner	-5	3	-1	-1	-1	-1	0
Netto utgift	0	0	0	0	0	0	0

Merknad: Fondstransaksjoner (netto) inkluderer renteinntekter av fond. Positivt beløp for fondstransaksjoner (netto) betyr netto avsetning til fond og negativt beløp netto bruk av fond.

4. Fondsutvikling og gebyrendring

Fondsutvikling

Det er ikke et mål å ha betydelige beløp avsatt i fond på lang sikt. Alle fondene bygges ned til tilnærmet kr 0 senest i løpet av 2031.

Foreslått endring årsgebyr 2027 og prognose endring årsgebyr 2028 – 2031, eks. mva.

Årsgebyrenes satser for abonnement og forbruk for vann og avløp er de fire satsene som omfatter flest kunder (abonnenter) og stod for 99,4% av gebyrinntektene i 2025.

Det foreslås at fordeling av årsgebyr mellom abonnements- og forbruksgebyr holdes uendret. Endring i % vil dermed bli det samme for abonnenter med målt forbruk som ved stipulert forbruk, forutsatt at det målte vannforbruket er uendret fra år til år.

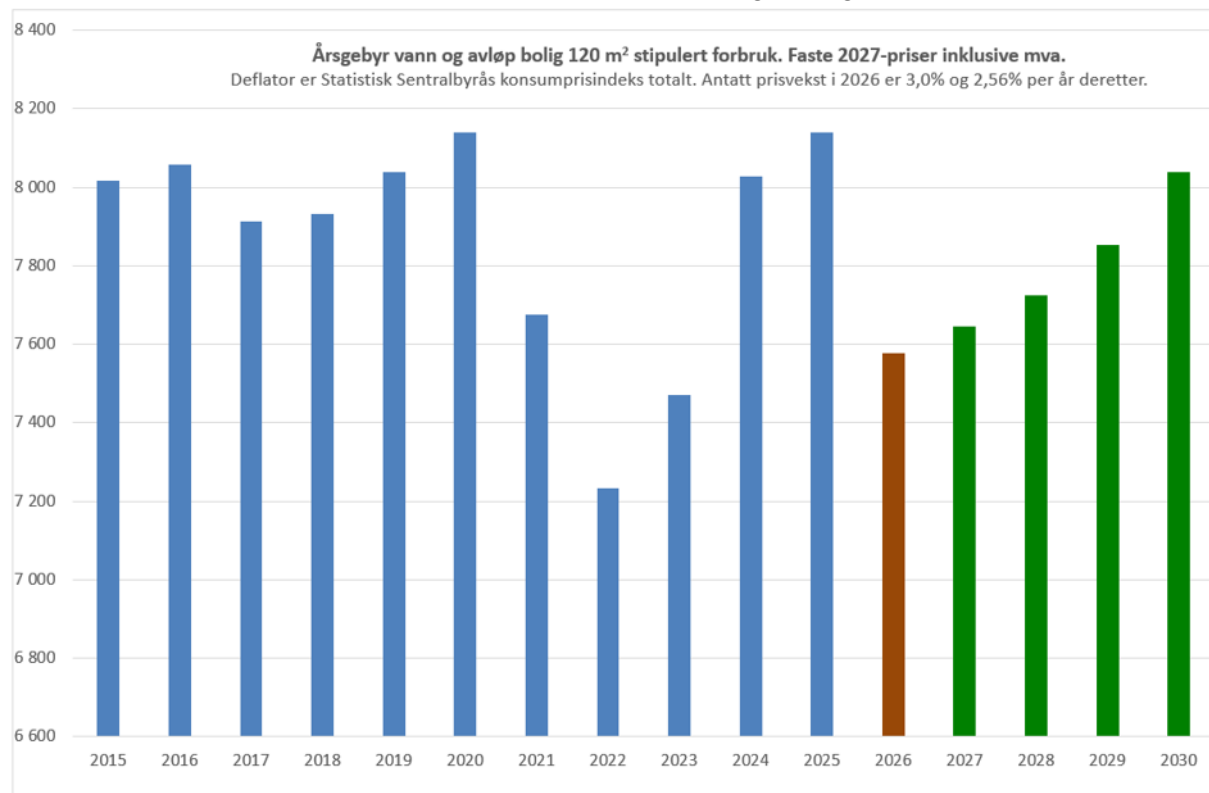
Historiske og foreslåtte endringer for utvikling selvkostfond og årsgebyr eksklusive mva. er vist i følgende tabell:

Selvkostfond og årsgebyr i løpende priser eks. mva.	Regnskap		Prognose					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Selvkostfond utgående balanse, avrundet til hele million kroner								
Vann	3	66	43	30	22	15	5	0
Avløp	42	60	60	59	49	33	16	0
Slam	1	4	3	2	1	1	0	0
Sum	46	130	106	91	72	49	21	0
Årsgebyr satser, justering fra forrige år i %								
Vann	9,0 %	10,0 %	0,0 %	7,9 %	5,8 %	5,8 %	5,8 %	5,9 %
Avløp	12,1 %	5,6 %	0,0 %	0,3 %	1,9 %	3,0 %	4,3 %	5,2 %
Slam	12,5 %	24,0 %	4,0 %	-4,0 %	0,0 %	3,0 %	3,0 %	2,0 %
Måler	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Årsgebyr inntekt, avrundet til hele millioner kroner								
Vann	468	515	518	561	597	635	675	718
Avløp	623	670	674	679	695	720	754	798
Slam	8	10	10	10	10	10	10	10
Måler	4	4	4	4	4	4	4	4
Sum	1 103	1 199	1 206	1 254	1 306	1 368	1 444	1 530
Årsgebyr inntekt (mill. kr) i faste 2026-priser eks. mva								
Sum	1 201	1 267	1 236	1 254	1 273	1 301	1 338	1 383

Sammenheng fondsutvikling og endring årsgebyr:

- Bruken av fond trappes, hvis mulig, gradvis ned for å redusere gebyrøkning året etter at man sluttet å bruke av fond.
- Selvkostforskriftens krav til nedbygging av fond innen fem år skal innfris selv om fondsutviklingen ikke er i samsvar med kulepunkt foran. År 2027 er første av de fem år.

Utviklingen i kr for årsgebyr for vann og avløp samlet for en gjennomsnittlig bolig med 120m² bruksareal stipulert forbruk, er vist i faste 2027-priser i følgende graf:



Merknad: Tallene før 2027 er beregnet fra vedtatte regulativer. Tallet for 2027 er beregnet fra forslag regulativ. Tallene deretter er prognose.

Årsgebyr for leie av vannmåler

Satsene for leie av vannmåler eksklusive mva. foreslås uendret fra 2026 til 2027.

Gebyrer for tømming inkl. behandling/avvanning av slamavskillere

Satsene for tømming inkl. behandling/avvanning av slamavskillere foreslås redusert med 4 % eksklusive mva. fra 2026 til 2027.

Det overføres inntekt fra gebyrområde avløp til gebyrområde tømming av slamavskillere, for de av slamavskillerne som er tilknyttet avløpsnett. Bakgrunnen for at slike slamavskillere kun blir ilagt årsgebyr avløp. Overføringen er for å hindre at årsgebyr slamavskillere subsidiere avløp. En slik subsidiering kunne ha vært i strid med selvkostforskriften. Slik årlig overføring ble innført fra og med regnskap 2024 etter en gjennomgang av grensesnittet mellom de to gebyrområdene.

Gebyr for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning

Satsen for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning foreslås uendret fra 2026 til 2027.

Engangsgebyrer for vann og avløp

Satsene for engangsgebyrer foreslås uendret fra 2026 til 2027.

Maksimale egenandeler ved krav etter plan- og bygningsloven §27-1 og 27-2 om tilknytning til offentlig vann og/eller avløp for eksisterende bygg

Egenandelene gjelder ikke ved nybygg. Egenandelene kommer i tillegg til engangsgebyrer for vann og/eller avløp. Det gis ca. 25 krav om tilknytning pr. år, i hovedsak for avløp. De faktiske kostnadene er i mange saker høyere enn gjeldene satser. Det foreslås derfor økt satser med kr 50 000 til kr 300 000 for vann, med kr 100 000 til kr 450 000 for avløp og med kr 100 000 til kr 650 000 for vann og avløp. Egenandelene inkludere mva.

5. Gebyrutvikling. Sammenlikning med andre storbyer og nabokommuner

Nivået på årsgebyrer i Bergen ligger vesentlig under de største nabokommunene for en standardbolig, jf. tabell nedenfor. Målt mot de andre store byene er forskjellene mindre. Bergen lå høyst av de store byene i 2016–2019, men fra 2020 fikk Oslo og Trondheim, og fra 2024, Stavanger høyere årsgebyrer enn Bergen.

Bergen har imidlertid gjennomført en rekke større investeringer knyttet til vannkvalitet og sikkerhet som de andre store byene må gjennomføre kommende år, noe som er innbakt i dagens vann- og avløpsgebyrer i Bergen. Videre har Bergen ved fornying (rehabilitering) og investeringer innen dammer, vannbehandling, ledningsnett, avløpsrensing og biogassanlegg innarbeidet kapasitet til å møte den forventede befolkningsveksten.

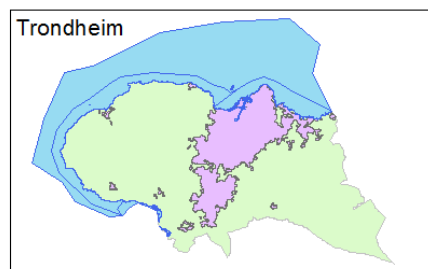
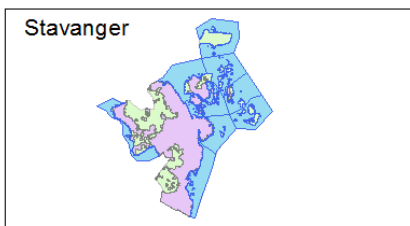
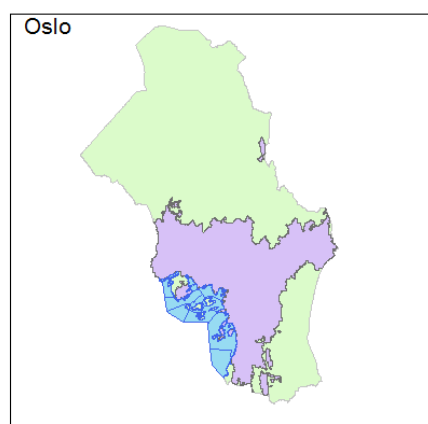
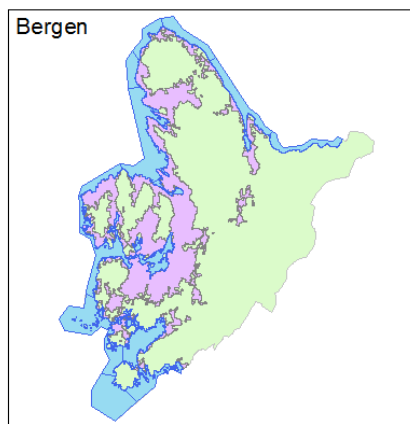
Kommune	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Endring 2025- 2026
Oslo	6 922	7 073	7 575	8 267	8 110	8 165	9 409	10 978	11 772	11 489	-2,4 %
Bergen	7 714	7 734	7 837	7 935	7 482	7 052	7 284	7 828	7 937	7 388	-6,9 %
Trondheim ¹	6 441	6 703	7 180	7 954	7 989	8 204	9 299	9 957	9 800	9 441	-3,7 %
Stavanger	5 556	5 502	6 140	6 882	6 699	6 486	7 012	7 971	8 147	7 362	-9,6 %
Askøy	13 778	15 225	16 890	18 026	18 643	19 223	23 633	24 155	19 053	19 645	3,1 %
Bjørnafjorden	14 988	12 820	14 557	16 431	17 236	17 620	19 027	19 391	18 686	17 392	-6,9 %
Øygarden	13 761	12 232	11 714	13 581	13 125	12 611	15 038	15 211	13 868	13 290	-4,2 %
Alver	11 090	10 790	8 608	10 421	11 147	11 478	14 580	16 273	16 387	15 696	-4,2 %

Tall for 120 m² bruksareal. Kilde: Kommunenes nettsider. Tall eksklusive merverdiavgift med sats 25% til og med juni 2025 og 15%. Faste priser med grunnlag i konsumprisindeks (Statistisk sentralbyrå) og antall vekst 3% fra 2025 til 2026.

¹ Trondheim kommune legger vannmåler til grunn for de fleste abonnenter. Det er her stipulert et forbruk på 150 m³ i samsvar med Kostras definisjoner. Det er lagt til målerleie som ikke rapporteres fra Kostra.

Bergen har sammenliknet med de andre store kommunene større geografiske og topografiske utfordringer. Kartet nedenfor viser at Bergen har større spredning i tettstedsarealer og lengre kystlinje. Bergen har derfor flere vannbehandlingsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner mv.

Kart i ens målestokk for de fire største byene:



Innhold

- Havflate
- Tettsted fra ssb 2012
- Kommunegrense

Satser for vann- og avløpsgebyrer m.v. for Bergen kommune i 2027

Satsene er vist inklusive 15% merverdiavgift.

1. Forskrift om satser for engangsgebyrer, årsgebyrer og gebyrer for tømning inkl. behandling/ avvanning av slamavskillere

Fastsatt av Bergen bystyre xx.12.2026 med hjemmel i forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 16-1, jfr. lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg §5, lov 13. mars 1981 nr.6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 26, 30 og 34.

1.1 Engangsgebyrer for tilknytning til offentlig vann- og avløpsledning

	<u>Vann</u>	<u>Avløp</u>
Engangsgebyr pr.m ² :	Kr 33,93	Kr 33,93

For tilbygg betales for det areal som er større enn 50 m².

1.2 Årsgebyrer for vann og avløp

1.2.1 Abonnementsgebyr for areal slik det er fastsatt i matrikkelen

Abonnementsgebyr pr.m ² :	Kr 9,57	Kr 12,25
--------------------------------------	---------	----------

1.2.2 Forbruksgebyr

A. Forbruksgebyr pr. m ³ :	Kr 14,19	Kr 18,04
B. Stipulert (ikke målt) vannforbruk, pr. m ² :	1,3 m ³	1,3 m ³

1.2.3 Leie for vannmåler

Vann- og avløpsetaten fastsetter kategori, dimensjon, om flere målere skal parallellkobles og om det skal anvendes kombinasjonsmålere, jfr. Bergen kommunes forskrifter. Leien er pr. måler pr. år. For parallellkoblede målere er leien pr. gruppe av slike pr. år. Vannmålerdimensjon avrundes oppover til nærmeste kategori.

Gebyrkategorier, vannmålerdimensjon	Gebyr
A. DN 20 mm (inntil Q _n 2,5 / 3/4 tomme)	Kr 644,00
B. DN 25 mm (inntil Q _n 6 / 1 tomme)	Kr 1.069,50
C. DN 40 mm (inntil Q _n 10 / 1 1/2 tomme)	Kr 1.518,00
D. DN 50 mm inntil DN 100 mm	Kr 2.173,50

- E. over DN 100 mm og måler til midlertidig tiltak Kr 2.737,00

Leie for måler til midlertidig tiltak er uavhengig av vannmålerdimensjon. Leie av måler til midlertidig tiltak fastsettes som om leietiden var minst et helt år.

Woltmanmåler og/eller kombinasjonsmåler og elektromagnetisk måler fastsettes i kategori D. eller E.

1.3 Gebyr for manglende vannmåleravlesning

1.3.1 Rykke ut ved manglende vannmåleravlesning

Gebyr for å rykke ut ved manglende vannmåleravlesning kr 1.150,00.

1.4 Gebyrer for tømning inkl. behandling/ avvanning av slamavskillere

1.4.1 Årsgebyrer

Gebyrkategorier	Gebyr
A. Tanker inntil 4 m ³	Kr 2.484,00
B. Tanker over 4 til og med 6 m ³	Kr 3.726,00
C. Tanker over 6 til og med 8 m ³	Kr 4.956,50
D. Tanker over 8 til og med 10 m ³	Kr 6.198,50

For slamavskillere kategori A - D som blir tømt 1 gang pr. 2. år, vil beløpet bli fordelt på terminvise innbetalinger over 2 år.

For slamavskillere som er tilknyttet offentlig avløpsnett, er kostnaden til tømning hvert andre år inkludert i det årlige avløpsgebyr.

1.4.2 Gebyr pr. utført tømning

Tanker over 10 m ³ :	pr m ³ tømt	Kr 620,25
---------------------------------	------------------------	-----------

1.4.3 Etterbehandling slam

Slam levert til etterbehandling:	pr m ³ slam	Kr 433,52
----------------------------------	------------------------	-----------

2. Maksimale egenandeler ved pålegg om tilknytning til offentlig vann- og/eller avløpsledning for eksisterende bygg.

Fastsatt av Bergen bystyre xx.12.2026 med hjemmel i plan- og bygningsloven § 27-1 og § 27-2 om tilknytning til offentlig vann- og avløpsledning.

- | | | |
|----|-------|------------|
| A. | Vann | kr 300.000 |
| B. | Avløp | kr 450.000 |

C. Vann og avløp kr 650.000

3. Anboringer, forgreninger m.v. på ledningsanlegg

Fastsatt av Bergen bystyre xx.12.2026 med hjemmel i Sanitærreglementet for Bergen kommune, vedtatt av bystyret 27.03.2006, sak 80/6, sist revidert april 2020.

Utførelse av anboringer, forgreninger m.v. på kommunalt ledningsanlegg betales etter regning.

4. Merverdiavgift

Alle satser er vist inklusive 15 % merverdiavgift.